

ВІДГУК

на дисертаційну роботу Піщева Давида Олеговича
**«Теоретико-методологічні аспекти проєктування
тематичних комплексів дозвілля»**, представлену на здобуття ступеня
доктора філософії за спеціальністю 191 – Архітектура та містобудування

Актуальність теми дослідження. Створення тематичних комплексів дозвілля залишається актуальним завданням в сучасному світі з декількох важливих причин:

1. Тематичні комплекси дозвілля сприяють розвитку культурних та розважальних галузей, забезпечуючи нові можливості для організації подій і активностей, які відповідають сучасним інтересам і потребам споживачів.

2. Вони можуть створювати робочі місця і стимулювати економічний розвиток в регіоні, привертаючи туристів та інвестиції.

3. Сприяють збереженню культурної спадщини та розширенню освітніх можливостей, дозволяючи глибше досліджувати та розуміти певні аспекти історії та культури.

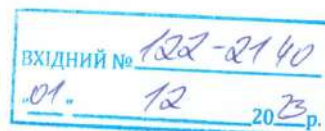
4. Тематичні споруди можуть бути важливими факторами в збереженні природних резервів та в екологічно збалансованому туризмі, допомагаючи захистити природу від надмірного використання.

5. Сприяють розвитку креативності та високих технологій в архітектурі та дизайні, що може сприяти інноваціям у будівництві.

6. Створення тематичних комплексів дозвілля дозволяє залучати громадські ресурси та співпрацювати з місцевою спільнотою для досягнення спільних цілей та збереження інтересів всіх зацікавлених сторін.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації базується на отриманих результатах здійсненого здобувачем аналізу теоретичного і практичного вітчизняного та зарубіжного досвіду досліджень теоретико-методологічних аспектів проєктування тематичних комплексів дозвілля. Слід зазначити належний ступінь наукової обґрунтованості висунутих автором теоретичних положень, рекомендацій та висновків, що забезпечуються продуманим застосуванням загальнонаукових та спеціальних методів пізнання.

Достовірність основних положень підтверджується їх відповідністю до існуючих, з'ясованих через здійснений критичний аналіз теоретичного та практичного досвіду за обраною темою; позитивною оцінкою оприлюднених

у доповідях на міжнародних науково-практичних конференціях та в статтях у фахових рецензованих вітчизняних виданнях основних результатів дисертації; використанням для здійснення дослідження загальних та спеціальних наукових методів, а саме:

1. Ретроспективний аналіз просторових характеристик комплексів дозвілля з використанням графоаналітичного методу систематизації матеріалу.

2. Аналіз літературних джерел, Інтернет-ресурсів, теоретичних праць, нормативних документів, концептуальних проєктних рішень і методів.

3. Метод експертних оцінок, що ґрунтується на вивченні та систематизації наукових досліджень у галузі тематичних комплексів дозвілля і в суміжних галузях наукового знання (соціологія, туризм, маркетинг, психологія тощо) з метою виявлення основних чинників і вимог до організації тематичних комплексів дозвілля.

4. Математичний і графоаналітичний апарати дослідження.

5. Картографування, структурний аналіз, цифрове моделювання, вимірювання та оцифрування архівних даних.

6. Натурне обстеження просторових характеристик вітчизняних тематичних комплексів дозвілля.

7. Цифрове проєктно-експериментальне моделювання, що синтезує розроблені в процесі дослідження архітектурно-планувальні та об'ємно-просторові принципи тематичних комплексів дозвілля.

Виходячи з вищенаведеного, можна зазначити, що отримані автором результати здійсненого дослідження є достовірним і науково обґрунтованим. Вони повністю відповідають поставленим меті та науковим завданням і не викликають жодного сумніву.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному:

Вперше:

- запропоновано трактування поняття «тематичний комплекс дозвілля», як будівлі або комплексу, що має конкретну тему або перелік тем та його функція відповідає визначенню поняття дозвілля;

- виявлено психологічні передумови виникнення тематичних комплексів дозвілля за допомогою піраміди Маслоу, як ієрархічної моделі потреб людини; визначено формулу розрахунку коефіцієнта корисності ТКД (η - коефіцієнт корисності ТКД) та систематизовано у табличній формі інструмент для аналізу корисності ТКД;

- розроблено методику аналізу локації для виявлення обмежень при проектуванні тематичних комплексів дозвілля;

- сформовано механізм імплементації головної музичної теми у архітектурно-планувальну структуру тематичного комплексу дозвілля.

Удосконалено:

- типологію тематичних комплексів дозвілля, розроблено графічні відображення для кожного пункту типологічної класифікації, які систематизовано у єдину, компактну схему для зручності читання та розміщення при дизайні архітектурного середовища;

- принципи архітектурно-планувальної організації тематичних комплексів дозвілля;

Отримали подальший розвиток:

- механізми формування образу тематичного комплексу дозвілля на основі аналізу об'єкта, за яким формується ТКД;

- рекомендації щодо формування питань глибокого інтерв'ю стейкхолдерів ділянки проектування з метою моніторингу та формування громадської думки.

Практичне значення дослідження. Отримані автором результати дослідження мають суттєве практичне значення. Основні висновки та результати роботи можуть бути використані при розробці проектних пропозицій по проектуванню тематичних комплексів дозвілля.

У процесі навчання у закладах вищої освіти архітектурно-будівельного спрямування – як методологічне обґрунтування до курсового та дипломного проектування тематичних комплексів дозвілля.

Основні результати роботи були впроваджені під час розробки проекту «Ревіталізація узбережжя Великого Фонтану від 11 до 16 станцій, м. Одеса».

Оцінка наукових публікаціях. За темою дисертації здобувачем здійснено 7 наукових публікацій, з яких 4 статті надруковано у наукових фахових виданнях України 3 тези які додатково відображають наукові результати дисертації

Зміст публікацій відповідає заявленим об'єкту, предмету та завданням дослідження. Їх кількість та якість відповідає вимогам п.8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Оцінка змісту, стилю та мови дисертації, її завершеності, оформлення. Дисертація складається з анотації, переліку термінів та визначення понять, змісту, вступу, 3-х розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 184 сторінки, з яких основний текст складає 134 сторінки, 89 рисунків, додатки – 8. Містить основні висновки за результатами проведеного дослідження та перспектив подальшого розвитку питання тематичних комплексів дозвілля, список використаних джерел зі 151 найменувань, в тому числі акти впровадження - 2.

У **вступі** автором обґрунтована актуальність теми дослідження, показано її зв'язок з науковими програмами. Визначена мета повністю узгоджується з назвою роботи, а задекларовані завдання вказують на шляхи її досягнення. Предмет дослідження відповідає темі і не виходить за рамки об'єкту дослідження. Розкриті наукова новизна і практичне значення одержаних результатів роботи.

У першому розділі **«Передумови виникнення тематичних комплексів дозвілля»** робота присвячена дослідженню психологічних, соціальних та економічних передумов виникнення тематичних дозвільних комплексів. Наведений огляд сучасних світових тенденцій в проектуванні тематичних комплексів дозвілля на основі аналізу зарубіжного та вітчизняного досвіду. Виявлені їх особливості, прийоми, які використовуються при створенні тематизованого простору. Наведені приклади найбільш відомих і знакових тематичних комплексів дозвілля.

У другому розділі **«Методичні аспекти функціональної організації тематичних комплексів дозвілля»** передбачено застосування ряду науково-дослідних методів, що формують методологічний апарат даного дослідження. Пропрацьований механізм розробки анкети для соціального опитування громади з метою аналізу потреб та страхів суспільства. Розроблено методичний підхід до оцінки впливу соціально-економічних факторів на тематичну функцію комплексів дозвілля і прописано покроковий план дій для аналізу. Розібрані фактори, що впливають на формування тематичних комплексів дозвілля, об'єктивні та суб'єктивні обмеження при проектуванні ТКД та розроблений принцип обрання образу при проектуванні тематичного комплексу дозвілля.

У третьому розділі **«Принципи і прийоми об'ємно просторової організації тематичних дозвільних комплексів»** розроблені принципи

формування функціонально-планувальної організації ТКД. Запропонована удосконалена типологія тематичних комплексів дозвілля і графічне відображення її для зручності сприйняття. Розроблений і апробований на конкретному прикладі механізм застосування головної музичної теми у архітектурі.

Загалом, можна відзначити рівномірність інформаційного наповнення всіх розділів роботи і високий рівень представлених ілюстративних матеріалів. Дисертація відзначається глибоким і детальним проникненням у дослідження теоретико-методологічних аспектів проєктування тематичних комплексів дозвілля. Автор продемонстрував вміння логічно мислити і робити аргументовані ґрунтовні висновки.

До основних здобутків роботи слід виділити наступні:

1. Тематичні комплекси дозвілля сьогодні наслідують типологічні особливості культурно-видовищних будівель, комплексів, центрів тощо. Але, знаходять свій розвиток у поєднанні із іншими типологічними ланками створюючи, наприклад, ландшафтні та рекреаційні парки, громадські простори, які пропонують відвідувачам кілька дозвіллевих функцій, виходячи за межі одного архітектурного об'єму – працюють на головну мету, функціонально поєднуючи ландшафт, архітектурний об'єм, середовище, що оточує. Саме такий широкий аналітичний погляд на проблему організації та функціонування сучасних тематичних комплексів дозвілля і є, на думку опонента, головним досягненням роботи. Такий підхід дозволяє набагато ширше трактувати, так би мовити, феномен змішаної типології, що яскраво проявляється саме у архітектурі комплексів дозвілля. Спроба залучити до формування типологічного ряду ТКД певні містобудівні та соціальні характеристики є, на думку опонента, досить вдалою.

2. Правильним та необхідним підходом до формування тематичних комплексів дозвілля є орієнтація на потреби конкретної громади, що прописано в роботі та продемонстровано на прикладі впровадження – розроблені принципи анкетування громади та їх апробація.

3. Акцент на збереженні культурної та історичної спадщини та включення її до формування ТКД є абсолютно правильним, професійним та виваженим рішенням.

4. Цікавим та не тривіальним поглядом на визначення архітектурно-планувальних особливостей та прийомів формування ТКД є використання музичних принципів гнучкості.

Означені позитивні сторони роботи демонструють дійсно міжгалузевий характер дослідження.

В цілому позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, наукове і практичне значення одержаних результатів, слід висловити **певні зауваження та побажання:**

1. Необхідно було б приділити більше уваги у графічному оформленні роботи саме впровадженню результатів дослідження: створити пентатонічну печатку саме для об'єкту впровадження; графічно проілюструвати таблицю типологічних особливостей саме цього об'єкту; розбити ілюстративний матеріал по впровадженню на кілька ілюстрацій, бо той що представлений є перенасиченим, із дрібними малюнками та текстами – важкий для сприйняття. Тобто, слід було проілюструвати текстово та графічно основні висновки по роботі саме на впровадженні результатів дослідження.

2. Майже всі графічні матеріали перенасичені дрібним не читабельним текстом.

3. Подекуди у тексті присутні граматичні та орфографічні помилки.

Наведені зауваження аніскільки не зменшують цінність важливого та своєчасного дослідження з огляду на актуальність теми. Подана дисертація представляє завершену науково-дослідницьку роботу, яка містить нові науково-обгрунтовані теоретичні положення, щодо методики та уточнені принципів організації тематичних комплексів дозвілля з використанням методів комплексного аналізу та психологічних аспектів їх створення.

Відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Дисертація Піщева Давида Олеговича «Теоретико-методологічні аспекти проектування тематичних комплексів дозвілля» відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», зокрема пп. 5, 6, 7, 8, 9. Робота є самостійною науковою працею.

Виконана з дотриманням академічної доброчесності. Висунуті в ній наукові положення і отримані теоретичні та практичні результати є

актуальними, характеризуються єдністю змісту та свідчать про значний особистий внесок здобувача в науку.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Піщева Давида Олеговича виконана на високому рівні, свідчить про успішне виконання поставленого наукового завдання і оволодіння науковою методологією. Попередньо сформовані наукові завдання були виконані в повному обсязі в межах дисертаційної роботи, представлені в основному тексті та ілюстративних матеріалах.

Висновки дисертації свідчать про ґрунтовність виконаного дослідження, нові актуальні та вагомні результати. Дисертація має беззаперечну наукову новизну, яка дозволяє на тлі нових науково-обґрунтованих та підтверджених теоретичних положень, розгорнути новий та перспективний напрям досліджень предметно-просторового середовища народних сільських шкіл.

Таким чином, можна стверджувати, що дисертаційна робота Піщева Давида Олеговича на тему «Теоретико-методологічні аспекти проектування тематичних комплексів дозвілля» представлена на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 191 – Архітектура та містобудування за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми Одеської державної академії будівництва та архітектури, а її автор, Піщев Давид Олегович, заслуговує присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 191 – Архітектура та містобудування.

Опонент:

доктор архітектури, доцент,
професор кафедри теорії архітектури
Київського національного університету
будівництва та архітектури

Підпис І.Л. Кравченко завіряю
Вчений секретар Вченої ради КНУБА
к.т.н., доцент

І.Л.Кравченко

М.О. Клименко